

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ ТА
БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 21–22 травня 2015 року)

Суми
Сумський державний університет
2015

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ КОНКУРЕНТНОЇ РОЗВІДКИ В УКРАЇНІ

Прокопенко А. С.

Юридичний факультет, Сумський державний університет

Чернадчук О. В.

к.ю.н., ст. викладач кафедри СМП, Сумський державний університет

Методичні аспекти організації конкурентної розвідки є предметом дослідження багатьох вчених. Зокрема, це питання у своїх теоретичних розробках висвітлили М.Я. Бараш, Д.В. Ланде, В.О. Безулик, Г.В. Козаченко, В.П. Пономарьов, О.М. Ляшенко, З.Б. Живко, М.О. Живко, С. Сироватка, Д. Золотухін.

Конкурентна розвідка (або як ще її називають «бізнес-розвідка» або «конкурентний бенчмаркінг») – це складний аналітичний процес виявлення всіх даних, що цікавлять, про конкурентне середовище з будь-яких відкритих джерел, їх аналіз, синтез і подальше вироблення ефективних управлінських рішень на основі цих даних.

У процесі проведення конкурентної розвідки першочерговим є отримання інформації з первинних джерел, тобто джерел наближених до описаної інформації. Далі отримується опрацьована інформація, результати досліджень, коментарії і висновки експертів. Наступним етапом, як правило, є аналіз отриманої бухгалтерської та фінансової документації та вивчення і оцінка юридичної документації [5, с. 319].

На основі одержаного аналізу робиться висновок про те, якої інформації не вистачає і проводяться активні заходи по отриманню недостатньої інформації. Важливим етапом є співставлення отриманої інформації та перевірка її достовірності, що виступає основою для узагальнення та підсумкового аналізу отриманої інформації. Кінцевим підсумком роботи є сформований звіт і відповідні висновки. Інформаційною базою для конкурентної розвідки виступають засоби масової інформації, агентства інформації, матеріали спеціалізованих виставок, конференцій, особисті контакти, спостереження, мережу Інтернет тощо. Більш детальний аналіз отриманої інформації часто реалізується за участі спеціалізованих консалтингових компаній, що працюють в сфері конкурентної розвідки [1, с. 706].

Керівник кожної компанії може доволі швидко на практиці зрозуміти ідеологію розвідувальної діяльності й створити чітке уявлення про її інструменти, а отже розгорнути роботу в цьому напрямку, сформувавши відповідні цільові групи з найбільш висококваліфікованих спеціалістів, не байдужих до справи. Для невеликих компаній або тих, що тільки починають розвиватися, це можуть бути робочі групи з фахівців різних напрямків, на яких покладається додаткове до основного навантаження [3].

Надання послуги конкурентної розвідки в Україні, так сказати, на умовах аутсорсингу декларують охоронні фірми, детективні агентства, адвокатські об'єднання і консалтингові компанії. За даними, спеціалізованих консалтингових компаній, які займаються виключно конкурентною розвідкою, досить мало. Здебільшого, конкурентна розвідка – це лише один із напрямків діяльності по наданню послуг щодо захисту бізнесу від можливих загроз [4, с. 248].

У зв'язку з постійним зміною підприємницького середовища конкурентній розвідці потрібен безперервний процес. Такий процес має періодично повторюватися по заданому алгоритму для відновлення інформації, хоча конкретні дії може бути унікальними у кожному випадку. Інформація, надана підрозділом

конкурентної розвідки, повинна дозволяти прогнозувати дії [2].

Таким чином, на сьогодні загальний обсяг ринку розвідувальних послуг в Україні оцінити досить складно. Він знаходиться тільки в процесі формування, постійно вбираючи в себе і західний і російський досвід. Однак вже на цей час можна сказати, що зацікавлений у захисті свого бізнесу власник, зможе отримати кваліфіковані послуги.

Отже, формування глобальної економічної системи, перехід до нової парадигми економічного розвитку – інформаційного суспільства, динамізація конкурентного середовища потребують виявлення принципово нових підходів до стратегічного процесу. Це підсилюється також тим, що існуючі інструменти, методики й алгоритми стратегічного аналізу та розробки маркетингових стратегій, у тому числі міжнародних, не набули відповідного поширення у вітчизняному бізнесі. Проте очевидно, що в найближчому майбутньому, коли бізнес стане ще більш професійним, конкурентним, конкурентна розвідка буде розглядатися як необхідна умова забезпечення стратегічної стабільності, конкурентноздатності й економічній безпеки підприємств

ЛІТЕРАТУРА:

1. Скібіцький О.М. Організація бізнесу : менеджмент підприємницької діяльності : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.М. Скібіцький, В.В. Матвеев, Л.І. Скібіцька; Міністерство освіти і науки України. – К. : Кондор, 2011. – 912 с.
2. Сироватка С. Конкурентна розвідка : попит зростає / С. Сироватка // «День» від 30.01.2003 р. – № 17.
3. Золотухін Д. Ринок послуг конкурентної розвідки в Україні [Електронний ресурс] / Д. Золотухін // «Розвідка України» від 15.06.2010. – Режим доступу : <http://rozvidka.livejournal.com>.
4. Воронова Ю. Конкурентна розвідка : навч. посіб. / Ю. Воронова – Київ, 2007. – 264 с.
5. Живко З. Б., Живко М.О. Регламентация конкурентной разведки в информационно-правовом пространстве // Наук. вісн. Львів, держ. ун-ту внутр. справ. Сер. юрид. 36. наук, праць / Гол. ред. В. Л. Ортинський. - Л., 2007. – 456 с.